

Budapestre vonatkozó újságcikke

Osztályozás

378:633

Szerző: *Paris Gödön*

Cím: *A főváros kertészeti iskolájának csodái.*

Forrás: *Az Est*

Hely

Idő

"1931"

Személy

Bp.

1931. IV. 17

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) ((

A főváros kertészeti iskolájának csodái

A tulipán-akadémiától a Pestre varázsolt japán kertig

— Az Est tudóstíjától —

Az Egressy út végén, ahol már elmaradoznak a házak, több mint 60 hold pompásan megművelt terület tűnik szembe. Előtte kis épület, a címtáblán a főváros címere és alatta ez a néhány szó: Székesfővárosi Kertészképző Iskola.

Gyakran állnak meg itt autók. Külföldi vendégek, ismert kertészeti szakértők érkeznek, a magyar publikum viszont alig tud az intézményről, a legbeavatottabb városi emberek is legfeljebb arra emlékeznek, hogy a költségvetési vitában egyszer felmerült a kertészeti iskola problémája s az egész dologra nem sok szót szaporítottak. Pedig ez az iskola a maga nemében unikum. Egy iskola, amelynek növendékei 95—100 százalékban el is tudnak helyezkedni az életben. Egy iskola, amelyben nem tömök a tanítványok fejét felesleges elméleti túlzásokkal, csak a legszükségesebbhez ragaszkodnak, ellenben, akik ide bekerülnek, reggel öt órától késő estig dolgoznak, megszeretik a földet, lelkesedni tudnak a munkáért és az életben egész emberek lesznek. Az iskola emellett olyan mintagaz-

daság, amelynek híre lassan-lassan nagyon messze elterjed. Egészen új mezőgazdasági kultúrákat vezetnek be, pompás kísérleti telep, ahol a mezőgazdasági válságra megfelelő orvosságot keresnek...

A gazdasági ismétlő iskolából komoly szakiskola

Varga Márton igazgató lelkesedéssel beszél az élet iskolájának megtelteséről.

— Jóval a háború előtt gondoltak arra, hogy a gazdasági ismétlő iskola részére néhány holdat kiszakítanak s azoknak a gyerekeknek adnak a kertészetből bizonyos fogalmat, akik ugyan még tankötelesek, de az elemi iskolákat már elvégezték. Később önálló népiskola lett, majd rájöttek arra, hogy ebben a formában nem működhet, csak azokat érdemes alapos kertészeti tudáshoz juttatni, akik ezt a pályát életcélnak választják.

A magyar főváros lakossága súlyos százazreket, sőt milliókat ad

a primőr élelmiekkre és a virágokra, egyes külföldi országokban nagyon sok ember él meg abból a pénzből, amely ilyen formán kivándorol ebből a csonka országból.

Szakembereket kell nevelni, kik azonban nemcsak elméleti tudással diszponálhatnak, hanem olyanokat kell beállítani a gazdasági életbe, akik meg is fogják a munka végét.

— A polgári iskola után vesszük fel a gyermekeket. Négy esztendeig tanulnak itt, ha kell, reggel ötkor kelnek és ha a munka úgy kívánja meg, késő estig dolgoznak. Amikor innen kikerülnek, mindegyik már értékes kertész. Egyelőre minden osztályban csak 15 tanuló van, a négy osztályban tehát 60. A legnagyobb részük pesti gyerekek, de van pestkörnyéki is, vidékieknek csak kivételes esetekben tudunk helyet szorítani.

Az országnak ilyen szakmunkásokra van szüksége. Többet azért nem vehetünk fel, mert mindenkinek bent kell tartózkodni az iskolában, hiszen ez valójában nem más, mint egy nagy

gazdaság. Gondoltunk már arra, hogy megfelelő internátust építsünk, de ezelőre erre nincs pénz...

Befektetés, amely két esztendő alatt kifizeti magát

Elindulunk a hatalmas kertben. Mindenfelé gyönyörű gyümölcsfák. Mind-egyik sor előtt apró pléhtáblán a gyümölcsfa neve. A nevelés itt csodákat művel.

A fákat úgy és olyan formára

alakítják, amilyenre jólesik.

A tanulók a fák között szorgalmaskodnak. A terület közepén gyönyörű kútka, amelyet szépen cizelált padok kerítenek be.

— Ezt is a mi diákjaink csinálták, — mondja az igazgató — mert az a célunk, hogy teljes önállóságra neveljük őket. Volt közöttük egy ügyesebb munkás, ez megmintázta a diszkutat és azután műköből kiöntöttük az egészét.

Amint a gyümölcsfák táblájának vége szakad,

a primőr-zöldségtenyésztők világa következik.

Hatalmas nagy füvegház, az igazgató ugyan azonnal hozzát teszi, hogy tulajdonképpen csak játékszer, mert a termesztés csak akkor fizetődne ki, ha nagyban dolgoznának, ellenben a boltgár kertészeink folyton panaszkodnak, hogy az iskola nekik konkurenciát csinál.

— Két esztendővel ezelőtt állítottuk fel ezt a zöldségkeltező melegházat. Központi helyről történik a fűtés és a melegházból folyosók nyúlnak be a földbe, ahol szintén zöldségeket termesztünk. Két év alatt az egész befektetés megtérült.

Ebben az évben már háromszor fordítottuk meg a földet. Volt benne retek, saláta és most paradicsom-palánta zöldül benne.

Januárban hoztuk piacra a retek, februárban a salátát, májusra jön a paradicsom.

Egy négyzetméter területen minimálisan 7—8 pengőt veszünk be, tehát a föld úgy fizet, hogy azzal mindenki meg lehet elégedve.

Ha szakember adja rá magát erre a munkára, úgy még a mai nehéz mezőgazdasági viszonyok mellett is nagyon sokat kereshet. Mindig vannak jól kereső emberek, akik a primőröknek megadják az árát, de nemcsak itt adhatjuk el az árut, hanem keresi egész Balkán és rengeteget szállíthatunk a nagy nyugati városokba is.

A melegház körül kezdetlegesebb melegágyak, ezekben a trágya melegrével nevelik fel a karfiolcsemetéket.

276 változat tulipán

Az intézet igazi büszkesége a tulipánkert, amely hamarosan már elérí az azt a fejlődési fokot, amikor nemzetgazdasági szempontból is komolyan kell majd venni. 276 féle változat van nyolc holdon. Nem virágot tenyésztenek, a virágokat azonnal levágják, hanem tulipánhagyma termesztésre fektetik a fősúlyt.

Tulipánhagymáért egyedül Csonka-Magyarország félmillió pengőt fizet Hollandiának.

Hét év óta kísérletezik az iskola, most gondolnak arra, hogy további termesztésre kiadják a hagymákat,

három esztendő múlva abban a helyzetben lesznek, hogy nemcsak a hollandi importot tudják kiszorítani, hanem tulipánhagymával el tudjuk látni az egész Balkánt.

Úgyes organizáció kérdése csak, hogy ezzel kapcsolatban sok-sok ember jusson keresethez.

Hat többől egy egész kert

Kikerülünk az útra és a telepnek egy másik részébe igyekezünk. Ez a díszkővény telep. Gyönyörűen parkirozott utak vezetnek a melegházakhoz. Lemegyünk a földalatti folyosókba, ahol nagyban tenyésztik a különböző dísznövényeket. A pálmakert igazán pompás.

Néhány pengőért nagyon szép pálmákat kapnak a kereskedők, amelyek azután az úriházak asztalaira kerülnek.

Az igazgató megáll egy különleges növény előtt.

Zöld pálmalevelek csokrában vörös színek.

— Ezt a dísznövényt mi honosítottuk meg. A neve *Nidularium Marsali*. Hat tövet hoztam Belgiumból és amint méltóztatik látni, már egész kert van belőle. A pesti publikum nagyon megszerette ezt a dísznövényt és rengeteget adunk el belőle. Mindig arra gondolunk, hogy újdonosságokat hozunk, mert így a külföldi virágexportot fokozatosan csökkenteni lehet.

Az egyik sarokban kikészített virágcserepek.

Viszik a növényeket a főváros iskoláiba,

ahol a természetrajztanárok ennek alapján tanítanak.

Az egyetlen igazi japáni kert Budapesten

A japáni kerteket csak fényképekről és képekről ismerjük. Japán motívumokkal sok kertet díszítettek, de csak ebben az egyetlenegy iskolában van igazi japán kert, olyan, amilyen Japánban mindenütt található. Az igazgató áttanulmányozta az egész irodalmat és a szemléltető oktatás céljaira berendezték ezt a kertet.

A látvány igazán imponáló.

Mesterséges hegy emelkedik, amelynek tetejéről vízesés zuhog alá.

A lélek tisztító forrása a csinált vízesés, ahogy a japán finomkodás elnevezte.

Fantasztikus körvonalakban tavacska húzódik, amelynek partján két gölya sétál.

Itt-ott az ismert kőlámpa, amelynek Japánban az volt a célja, hogy a mocsáros vidéken az utazók számára jelezze a biztonságos ösvényeket.

Egy kivájt fatörzsben mosdóvíz, ugyancsak kőhordókban szintén víz áll rendelkezésére a kertben tisztálkodóknak.

Játék hidaeskák kötik át a tavacska partjait. A díszhidak legnagyobb részén nem is sétálnak a japánok, hanem csak arra valók, hogy alatta a díszes csónokok átsurranhassanak.

A kertben most nincsenek virágok, fű különben sem nő a japáni kertekben, hanem dús mohával szőnyegezik be az egész területet, lapos köveken sétálhat a látogató. Nyáron olyan szép ez a látvány, mintha a mese-

világ szakadt volna ide.

Lehetnek akadémikusok is, akik azt mondhatják, miért dobálja ilyenmire a pénzt a magyar főváros?

Mindössze 700.000 pengőt fektettek bele ebbe az iskolába, évente 56—60.000 pengő jövedelmet hoz a gazdálkodás

és emellett olyan kertészek kerülnek ki az iskolából, akik nem az elméleti tudásukkal dicsekednek, hanem meg tudják fogni a dolog végét és valóban alkotnak is. Ebből nemcsak nekik, hanem az országnak is megvan a maga haszna. Paizs Ödön